

Kategori: Pasientbehandling/Smittevern	Gyldig fra/til:01.07.2024/01.07.2027
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Fellesdokumenter/Pasientbehandling	Versjon: 1.05
Godkjenner: Dorteia Hagen Oma	Retningslinje
Dok. ansvarlig: Smittevern, Seksjon for pasientsikkerhet	Dok.id: D32419

Innhold

1	Hensikt	1
2	Målgruppe og avgrensning	1
3	Gjennomføring.....	1
3.1	Risikogrupper	1
3.2	Forebyggende råd	2
4	Referanser.....	2
5	Endringer siden forrige versjon.....	2

1 Hensikt

Gi en oversikt over hvilke matvarer gravide, pasienter med nedsatt immunforsvar og andre som er spesielt utsatt for matforgiftning eller matbåren infeksjon, bør unngå å spise.

2 Målgruppe og avgrensning

Hindre at pasienter i risikogrupper blir påført matbårne infeksjoner gjennom mat som blir servert i helseinstitusjoner.

3 Gjennomføring

Enkelte matbårne sykdommer som vanligvis gir lette symptomer hos friske, kan få alvorlige følger hos gravide og pasienter med nedsatt immunforsvar. Ved å ta noen enkle forhåndsregler og unngå «risikomater», kan denne risikoen reduseres. Kjøkken på helseinstitusjoner bør derfor være spesielt oppmerksomme ved valg av meny og tilberedelse av mat. Helseinstitusjonen må ha gode systemer på plass som sikrer at spesielt utsatte pasientgrupper ikke får risikomater.

Generelt er kvaliteten på maten i det norske markedet god, og risiko for matbåren smitte er liten. Likevel vet vi at noen matvarer oftere gir opphav til matbårne sykdommer enn andre matvarer. Dette kan skyldes forhold rundt oppbevaring av matvaren, forhold ved produksjonsprosessen, eller ved at råvaren i utgangspunktet kan inneholde en spesiell mikrobe.

3.1 Risikogrupper

Personer med nedsatt immunforsvar:

- Pasienter som har gjennomgått organ- og beinmargstransplantasjon
- Kreftpasienter som får behandling med cellegift
- Pasienter med autoimmune sykdommer (som får behandling med Remicade®, Enbrel® eller større doser steroider)
- Hivpasienter med lavt CD4 tall

- Pasienter med myelodysplastisk syndrom, CVID (Common Variable Immunodeficiency)
- Pasienter med lokale immundefekter, f.eks. nedsatt slimhinnebarriere, syrebarriere

Andre som kan være spesielt mottakelige for matbåren smitte:

- Små barn under to år
- Gravide og deres fostre
- Skrøpelige eldre
- Personer som misbruker alkohol eller andre rusmidler

3.2 Forebyggende råd

Ettersom mange pasienter er spesielt sårbare for matbårne sykdommer, har helseinstitusjoner et ekstra ansvar når det gjelder å forebygge slik sykdom. Se liste over risikoprodukter, smittestoffer og forholdsregler som helseinstitusjoner, immunsupprimerte, gravide og andre utsatte grupper kan ta for å redusere risiko for smitte:

[Forebygging av matbåren smitte i helseinstitusjoner - FHI](#)

4 Referanser

Eksterne referanser

[2.12.14 Forebygging av matbåren smitte i helseinstitusjoner - FHI](#)

5 Endringer siden forrige versjon

Ny mal.

Lagt til hensikt og målgruppe.

Endret tittel på dokumentet